

Torre Riba

Gelida

Ubicació

Comarca: Alt Penedès
Lloc/Adreça: Carrer Mossèn Jaume Via, 3.
Alçada: 189

Coordenades:

Latitud: 41.4396
Longitud: 1.86469
UTM Est (X): 405155
UTM Nord (Y): 4588181

Classificació

Número de fitxa 08091 - 69
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia Edifici
Estil / època: Contemporani Noucentisme
Segle XX
Any 1925
Autoria de l'element: Josep Ros i Ros (arquitecte)
Estat de conservació Bo
Protecció Legal
Tipus de protecció: BCIL
Observacions protecció: BCIL / Immoble / 8315-I
Data aprovació: dv., 05/06/2015 - 12:00
Número inventari Inventari del Patrimoni Arquitectònic de Catalunya, 2626
Generalitat i altres inventaris
Accés Fàcil
Ús actual: Residencial
Titularitat Privada
Titular: 5283703DF0858S0001OD
Fitxes associades:

Descripció

Edifici de planta baixa i golfes, i també consta que amb soterrani segons. La teulada és a doble vessant amb el ràfec de fusta i teula. Originalment, la casa es va projectar com un edifici isolat al centre d'un jardí a l'estil d'algunes torres d'estiueig del poble. De la tanca perimetral encara en queda una part del mur original, fet de maons i forja. Els elements més destacats són a la façana principal, en la qual, ubicat sobre les tres finestres principals trobem uns plafons ceràmics o de terracota que les decoren. S'acompanya cada plafó amb una parella d'ocells flanquejant els costats amb actitud d'aturar el vol sobre els guardapols de les finestres. La part de les golfes consta només d'una finestra amb arc de mig punt situada al centre.

A la part posterior hi trobem la galeria i una porxada.

Història

L'expedient de construcció de la casa a l'arxiu municipal de Gelida data de l'any 1925. El seu arquitecte fou Josep Ros i Ros (Martorell, 1885-1951). Josep Ros fou l'arquitecte municipal de Gelida entre 1914 i 1951, any en què va morir. L'edifici considerat d'estil noucentista es va construir seguint la línia de les cases d'estiueig que es duïen a terme a Gelida el primer terç del segle XX. Constava també d'un jardí, si bé ara és de menor dimensió del projectat, tenint en compte que es va adossar una ampliació de la casa.

Seguint la primera onada de creixement urbà que va tenir lloc durant l'últim terç del segle XX, a Gelida es va reconèixer la necessitat d'expandir la trama urbana a mesura que els carrers històrics començaven a quedar superats. Al tombant de segle XX, es van planificar les urbanitzacions de nous carrers, com és el cas del carrer Mossèn Jaume Via. El 1900, és un moment de transformacions al carrer ben descrites per Rosselló (2011) qui documenta l'enginyer Ezequiel Porcel darrere el traçat del nou de carrer de Sant Antoni. Paral·lelament, la urbanització del tram baix del carrer Mossèn Jaume Via que ja s'havia iniciat al 1885 agafa una nova empenta entre 1905 i 1912, i a partir de 1909, també el tram alt d'aquest mateix carrer.

Durant aquests primers anys del segle XX, l'eclecticisme i el noucentisme predominaven en l'estil arquitectònic dels nous edificis. No obstant això, aviat va emergir el modernisme amb tota la seva diversitat, no a través dels estiuejants ni dels grans arquitectes, sinó de la mà dels mestres d'obres i constructors locals, com la família Mas, qui va edificar la primera línia de torres per a menestrals, comparets i botiguers en una manifestació decididament popular d'aquest nou estil arquitectònic. En aquest context, la casa Maria Valls, també coneguda com a casa Delgado, al núm. 65 del carrer es va convertir en la màxima expressió d'aquest moviment.

Bibliografia

AAVV (1986). *Inventari del patrimoni arquitectònic de Catalunya*. L'Alt Penedès. Generalitat de Catalunya.

ALONSO, Gemma (2012). L'estiueig a Gelida 1880-1940. Anàlisi dels fons documentals i fotogràfics. Treball de recerca del Màster d'Arxivística i Gestió de Documents. Escola Superior d'Arxivística i Gestió de Documents.

CARAFÍ, Mercè (1998). L'Abans. Recull gràfic de Gelida, 1890-1965. Efadós Editorial.

RIUS, Jaume (coord.) (2011). *Gelida. Retrats d'un temps*. Andana Edicions.

ROSSELLÓ, Joan (1988). “*L’arquitectura i l’urbanisme d’estiueig al Penedès*”. Miscel·lània penedesenca, 1989, Vol. 13, pp. 421-437.

Enllaços d'interès:

[Inventari del Patrimoni Arquitectònic de Catalunya](#)

[L’arquitectura i l’urbanisme d’estiueig al Penedès](#)

